

СОДЕРЖАНИЕ

ПАТРИАРШИЕ ЭНЦИКЛИКИ И ГРАМОТЫ БЛАГОСЛОВЕНИЯ

- Слово **ЕГО СВЯТЕЙШЕСТВА ГАРЕГИНА II, ВЕРХОВНОГО ПАТРИАРХА И КАТОЛИКОСА ВСЕХ АРМЯН**, в связи с научной конференцией, посвященной 100-летию Сильвы Капутикян. 5
- Слово **ЕГО СВЯТЕЙШЕСТВА ГАРЕГИНА II, ВЕРХОВНОГО ПАТРИАРХА И КАТОЛИКОСА ВСЕХ АРМЯН**, по случаю концерта в честь 150-летия Комитаса Вардапета 8
- Слово **ЕГО СВЯТЕЙШЕСТВА ГАРЕГИНА II, ВЕРХОВНОГО ПАТРИАРХА И КАТОЛИКОСА ВСЕХ АРМЯН**, по случаю 85-летия Союза писателей 10
- Слово **ЕГО СВЯТЕЙШЕСТВА ГАРЕГИНА II, ВЕРХОВНОГО ПАТРИАРХА И КАТОЛИКОСА ВСЕХ АРМЯН**, во время научной конференции «Идеи родины и семьи в изданиях Первопрестольного Святого Эчмиадзина», посвященной 75-летию журнала «Эчмиадзин» и провозглашению 2019 г. Годом семьи. 12
- Послание **ЕГО СВЯТЕЙШЕСТВА ГАРЕГИНА II, ВЕРХОВНОГО ПАТРИАРХА И КАТОЛИКОСА ВСЕХ АРМЯН**, по случаю Нового года. . . 15

ОФИЦИАЛЬНОЕ

- НОВОИЗБРАННЫЙ КОНСТАНТИНОПОЛЬСКИЙ АРМЯНСКИЙ ПАТРИАРХ БЛАЖЕННЕЙШИЙ АРХИЕПИСКОП СААК МАШАЛЯН** (биография) 17
- ИЕРЕЙ АРАРАТ ПОГОСЯН** — Идеи родины и семьи в изданиях Первопрестольного Святого Эчмиадзина»: Научная конференция в Матенадаране «Ваче и Тамар Манукян». 19

ПРОПОВЕДИ

- Проповедь **ИЕРОМОНАХА АГАНА ЕРНДЖАКЯНА**, произнесенная в церкви Свв. Архангелов Первопрестольного Святого Эчмиадзина в честь праздника Свв. Архангелов Гавриила и Михаила и всего воинства небесного 23
- Проповедь **АРХИМАНДРИТА МЕСРОПА ПАРСАМЯНА**, произнесенная в часовне-крестильне Св. Иоанна Крестителя и Св. Вардана Мамиконяна в честь праздника Свв. апостолов Фаддея и Варфоломея — первых Просветителей Армении. 26
- Проповедь **ИЕРОМОНАХА МИНАСА АХВЕРДЯНА**, произнесенная во время Литургии в монастыре Св. Гаяне 30

РЕЛИГИОВЕДЕНИЕ

ЕПИСКОП ПЕТРОС СЮНЕЦИ — Хвала Пресвятой Богородице и Приснодеве Марии.	33
АРХИМАНДРИТ НАРЕК АВАГЯН — Связанные с колодцем и тандыром народные верования и церковные каноны	40
АРХИМАНДРИТ ИСААК ПОГОСЯН — Семейная иерархия	54

ИСТОРИКО-ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

ГЕВОРГ МАДОЯН, СИРАНУШ МАДОЯН — Английские комментарии к Библии о «величавом из всех народов севера».	77
АСТГИК МУШЕГЯН — Григорис Ахтамарци и его таг «Нерукотворный храм», посвященный Пресвятой Богородице.	90
ЭДИК МИНАСЯН — Отображение освободительной борьбы армян во второй половине XIX и в начале XXI вв. в армянской периодике	103

СООБЩЕНИЯ

АКОП КЕОСЕЯН — Новоявленный армянский летописец «Филон» и его речь	122
АРЦРУН СААКЯН, АШОТ МАНУЧАРЯН, АКОП ХАТЛАМАДЖИАН, САСУН АРУТЮНЯН — Надписи села Чалтырь Новой Нахичевани	133

РЕЦЕНЗИИ. БИБЛИОГРАФИЯ

ИЕРЕЙ АРАРАТ ПОГОСЯН — Издания Первопрестольного Святого Эчмиадзина за 2019 г.	145
СПИСОК материалов, опубликованных в религиозном и арменоведческом журнале «Эчмиадзин» в 2019 г.	153

CONTENTS

PONTIFICAL ENCYCLICALS, LETTERS OF BLESSING

- Message of **HIS HOLINESS KAREKIN II, CATHOLICOS OF ALL ARMENIANS**,
on the occasion of the conference dedicated to the 100th birth anniversary of Silva
Kaputikyan 5
- Message of **HIS HOLINESS KAREKIN II, CATHOLICOS OF ALL ARMENIANS**,
on the occasion of the concert dedicated to the 150th birth anniversary of Archimandrite
Komitas. 8
- Message of **HIS HOLINESS KAREKIN II, CATHOLICOS OF ALL ARMENIANS**,
on the occasion of the 85th anniversary of establishment of Writers' Union 10
- Message of **HIS HOLINESS KAREKIN II, CATHOLICOS OF ALL ARMENIANS**,
at the conference entitled "Concepts of Homeland and Family in the Publications of the
Mother See of Holy Etchmiadzin" held on the occasions of the 75th anniversary of the
publication of "Etchmiadzin" monthly and of proclaiming 2019 as a "Family Year" 12
- Message of **HIS HOLINESS KAREKIN II, CATHOLICOS OF ALL ARMENIANS**,
on the occasion of the New Year 15

OFFICIAL

- HIS BEATITUDE SAHAK MASHALYAN, NEWLY ELECTED ARMENIAN
PATRIARCH OF CONSTANTINOPLE** (biography) 17
- FR. ARARAT POGHOSYAN** — Conference entitled "Concepts of Homeland
and Family in the Publications of the Mother See of Holy Etchmiadzin" held
in "Vatche and Tamar Manoukian" library 19

SERMONS

- Sermon delivered by **REV. FR. AGHAN YERENJAKYAN** during the Divine Liturgy
celebrated at Sts. Archangels Church of Holy Etchmiadzin on the occasion of the
Feast of Sts. Archangels Gabriel, Michael and all the heavenly hosts 23
- Sermon delivered by **ARCHIMANDRITE MESROP PARSAMYAN** during
the Divine Liturgy celebrated at St. Hovhannes and St. Vardan chapel-baptistry of the
Mother See of Holy Etchmiadzin on the occasion of the Feast of Apostles St Thaddeus
and St. Bartholomew, first illuminators of Armenia 26
- Sermon delivered by **REV. FR. MINAS HAKHVERDYAN** during the Divine Liturgy
celebrated at St. Gayane Monastery 30

RELIGIOUS STUDIES

- BISHOP PETROS OF SYUNIK** — Praise to the Holy Virgin Mary, Mother of God. 33
- ARCHIMANDRITE NAREK AVAGYAN** — Popular beliefs and Church canons related
to wells and tandoors 40
- ARCHIMANDRITE ISAHAK POGHOSYAN** — Subordination of family. 54

HISTORICAL-PHILOLOGICAL STUDIES

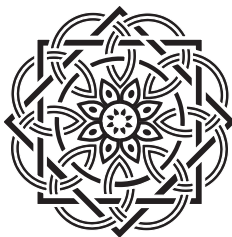
- GEVORG MADOYAN, SIRANUYSH MADOYAN** — English commentaries
of the Bible on “Superior to all the nations of the north”. 77
- ASTGHIK MUSHEGHYAN** — Grigoris of Aghtamar and the ode entitled “Temple of the
Uncreated One” dedicated to the Holy Virgin Mary 90
- EDIK MINASYAN** — Presentation of the Armenian liberation struggle in Armenian
periodicals in the late 19th and early 20th centuries 103

ESSAYS

- HAKOB KYOSEYAN** — Newly emerged Armenian author “Philo” and his homily. 122
- ARTSRUN SAHAKYAN, ASHOT MANUOCHARYAN,
HAKOB KHATLAMAJIYAN, SASUN HARUTYUNYAN** — Inscriptions
of village Chalder in New Nakhijevan 133

LITERARY REVIEW

- FR. ARARAT POGHOSYAN** — Publications of the Mother See of Holy Etchmiadzin
in 2019 145
- LIST** of materials published in “Etchmiadzin” Religious-Armenological
Monthly in 2019 153

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿՆԵՐ. ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ԳՐԵՐ

- Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ** խօսքը
Սիլուա Կապուտիկեանի 100-ամեակին նուիրում գիտաժողովի առիթով 5
- Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ** խօսքը
Կոմիտաս Վարդապետի 150-ամեակին նուիրում համերգի առիթով 8
- Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ** խօսքը
Գրողների միության 85-ամեակի առիթով 10
- Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ**
խօսքը «Էջմիածին» ամսագրի հրատարակման 75-ամեակի եւ
2019 թուականը «Ընտանիքի տարի» հռչակելու առիթներով հրապարակում
«Հայրենիքի եւ ընտանիքի գաղափարները Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի
հրատարակություններում» խորագրով գիտաժողովին 12
- Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ** ուղերձը
Ամանորի առիթով. 15

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

- Կ. ՊՈԼՍԻ ՀԱՅՈՑ ՆՈՐԸՆՏԻՐ ՊԱՏՐԻԱՐԺ ՆՈՐԻՆ ԱՄԵՆԱՊԱՏԻՈՒԹԻՒՆ**
Տ. ՍԱՀԱԿ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՄԱՇԱԼԵԱՆ (կենսագրական) 17
- Տ. ԱՐԱՐԱՏ ՔՀՆՅ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ** – «Հայրենիքը եւ ընտանիքը Մայր Աթոռ
Սուրբ Էջմիածնի հրատարակություններում». գիտաժողով «Վաչէ եւ Թամար
Մանուկեան» Մատենադարանում. 19

ՔԱՐՈՉԽՕՍԱԿԱՆ

- Տ. ԱՂԱՆ ԱՐԵՂԱՅ ԵՐՆՋԱԿԵԱՆԻ** քարոզը՝ խօսում Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի
Սբգ. Հրեշտակապետաց Եկեղեցում՝ «Սրբոց Հրեշտակապետացն Գաբրիելի,
Միքայելի եւ Ամենայն երկնային զորաց» տօնի առիթով 23
- Տ. ՄԵՍՐՈՊ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆԻ** քարոզը՝ խօսում Մայր Աթոռ
Ս. Էջմիածնի Ս. Հովհաննես եւ Ս. Վարդան մատուռ-մկրտարանում
«Սրբոց առաքելոցն եւ առաջին լուսաւորչացն մերոց Թադէոսի եւ
Բարդուղիմէոսի» տօնի առիթով. 26
- Տ. ՄԻՆԱՍ ԱՐԵՂԱՅ ՀԱԽՈՒԵՐԴԵԱՆԻ** քարոզը՝ խօսում Ս. Գալանէ վանքում
Ս. Պատարագին 30

ԿՐՕՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՊԵՏՐՈՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՍԻՆՆԵՑԻ – Գովեստ Սուրբ Աստուածածնի եւ Միշտ Կոյս Մարիամի	33
Տ. ՆԱՐԵԿ ՎՐԴ. ԱԻԱԳԵԱՆ – Ջրհորի եւ թոնրի հետ կապուած ժողովրդական հաւատալիքներն ու եկեղեցական կանոնները	40
Տ. ԻՍԱՀԱԿ ՎՐԴ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ – Ընտանիքի աստիճանակարգութիւնը	54

ՊԱՏՄԱՐԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԳԷՈՐԳ ՄԱԳՈՅԵԱՆ, ՍԻՐԱՆՈՅԾ ՄԱԳՈՅԵԱՆ – Աստուածաշնչի անգլերէն մեկնութիւնները «Հանուրց հիւսիսականաց վեհագոյն»ի մասին	77
ԱՍՏԳԻԿ ՄՈՒՇԵՂԵԱՆ – Գրիգորիս Աղթամարցին եւ Ս. Աստուածածնին նուիրուած «Անեղին տաճար» տաղը	90
ԷՂԻԿ ՄԻՆԱՍԵԱՆ – Ազատագրական պայքարի արտացոլումը հայ պարբերական մամուլում. (մաս երկրորդ) ԺԹ. դարավերջ եւ Ի. դարասկիզբ	103

ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

ՅԱԿՈԲ ԲԷՈՍԷԵԱՆ – Նորայայտ հայ մատենագիր «Փիլովն»-ը եւ նրա ճառը	122
ԱՐԾՐՈՒՆԻ ՍԱՀԱԿԵԱՆ, ԱՇՈՏ ՄԱՆՈՒԶԱՐԵԱՆ, ՅԱԿՈԲ ԽԱԹԼԱՍԱԶԵԱՆ, ՍԱՍՈՒՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ – Նոր Նախիջեւանի Չալթըր գիւղի արձանագրութիւնները	133

ԳՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ. ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Տ. ԱՐԱՐԱՏ ԲՀՆՅ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ – Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի 2019 թ. հրատարակութիւնները	145
ՅԱՆԿ՝ «Էջմիածին» կրօնագիտական-հայագիտական ամսագրի 2019 թ. տպագրուած նիւթերի	153

